

Î N C H E I E R E

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Biroul vamal Cahul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea de stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Biroului vamal Cahul, intervenienți accesorii societatea cu răspundere limitată „Dec Trans Broker”, societatea cu răspundere limitată „Transcancor” și societatea pe acțiuni „Gradalogistic” privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 22 octombrie 2015, prin care s-a respins apelul declarat de Biroul vamal Cahul și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Cahul din 17 martie 2015,

c o n s t a t ă

La 24 iulie 2013, ÎS „Calea Ferată din Moldova” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Cahul privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 25 iunie 2013 în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” a parvenit decizia Biroului vamal Cahul din 19 iunie 2013, privind aplicarea amenzii în sumă de 1078,76 lei și 129 452,14 lei pentru încălcarea termenului de tranzit vamal.

Considerînd ilegale procesele-verbale nr. 149/13 și nr. 150/13 și deciziile Biroului vamal Cahul din 19 iunie 2013 privind aplicarea sancțiunii materiale, la data de 28 iunie 2013, ÎS „Calea Ferată din Moldova” le-a contestat la Serviciul Vamal, în ordinea prevăzută de art. 273 Cod vamal.

La 15 iulie 2013, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a primit răspunsul Serviciului Vamal cu numărul de intrare 611/4, prin care s-a comunicat despre faptul omiterii termenului de contestare de 10 zile.

Reclamantul nu este de acord cu răspunsul Serviciului Vamal deoarece, la data de 19 iunie 2013, de către agentul constatator al Biroului vamal Cahul, Toderici Tatiana, au fost întocmite două procese-verbale cu nr. 149/13 și 150/13, în care s-a indicat că, reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova”, Guțul Vladimir, a luat cunoștință și a aplicat semnătura doar pe procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 150/13 din 19 iunie 2013, deși au fost întocmite două procese-verbale în aceeași zi.

Menționează că, procesele-verbale și deciziile nominalizate a Biroului vamal Cahul nu i-au fost eliberate reprezentantului ÎS „Calea Ferată din Moldova” în ziua în care i s-au adus la cunoștință, fiind ulterior expediate prin intermediul oficiului poștal la data de 24 iunie 2013 și recepționate și înregistrate cu nr. 522/4 la data de 25 iunie 2013. Prin urmare, consideră că, termenul de contestare a proceselor-verbale și deciziilor menționate a început să curgă din 25 iunie 2013 și nu a fost omis.

Astfel, menționează reclamantul că, cercetînd circumstanțele de fapt și de drept, precum și modul de întocmire a proceselor-verbale și deciziilor a constatat că, de către Biroul vamal Cahul au fost încălcate cerințele art. 442 alin. (1), art. 443 alin.(1) lit. d), e) și alin. (5) Cod contravențional.

Invocă că, determinarea procedurii regimului vamal de tranzit și în special procedura de tranzit, este prevăzută de pct.19 art. 1 din Codul vamal și ordonanțele Serviciului Vamal nr. 288-0 din 20 decembrie 2005, pct. 3 lit. g) și nr. 346-0 din 24 decembrie 2009, pct. 8 lit. d), conform cărora procedura regimului vamal de tranzit reprezintă perfectarea declarațiilor vamale a mărfurilor plasate sub un anumit regim vamal și încheierea acestui regim, și nicidecum nu este stabilit termenul regimului vamal de tranzit.

Specifică că, astfel de încălcări nu au fost stabilite, iar ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a participat și nu și-a asumat careva obligațiuni față de organele vamale pentru perfectarea actelor vamale.

În opinia reclamantului, agentul constatator al Biroului vamal Cahul eronat a aplicat sancțiunea materială față de ÎS „Calea Ferată din Moldova” pe motivul depășirii termenului de tranzit vamal, încălcînd astfel normele legislației în vigoare, fapt ce atrage după sine nulitatea proceselor-verbale nr. 149/13, nr.150/13, precum și deciziilor de sancționare emise în baza acestora.

În contextul celor descrise, susține că, sancțiunea a fost stabilită pentru încălcarea procedurii de tranzit, dar de facto trebuia stabilită sancțiunea pentru încălcarea termenului de tranzit.

Solicită reclamantul, anularea proceselor-verbale nr. 149/13 și nr. 150/13 din 19.06.2013 și deciziilor Biroului vamal Cahul din 19.06.2013, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

La 11 septembrie 2013, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Cahul privind contestarea actului administrativ, invocând aceleași motive de fapt și de drept.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 28 octombrie 2013 ambele pricini au fost conexate într-un singur proces.

Pe parcursul judecării cauzei reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând anularea procesului-verbal nr. 150/13 din 19 iunie 2013 și deciziei Biroului vamal Cahul din 20 iunie 2013, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 09 septembrie 2014 în proces în calitate de intervenienți accesorii au fost atrași SRL „Dec Trans Broker” și SA „Gradalogistic”, iar prin încheierea Judecătoriei Cahul din 19 februarie 2015 în calitate de intervenient accesoriu a fost atras SRL „Transcancor” (f.d.170, 172).

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul din 17 martie 2015 acțiunea a fost admisă, fiind anulat procesul-verbal nr. 150/13 din 19.06.2013 și decizia Biroului vamal Cahul din 20.06.2013 întocmite în privința ÎS „Calea Ferată din Moldova”, ca fiind ilegale.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Biroul vamal Cahul a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 22 octombrie 2015 s-a respins apelul declarat de Biroul vamal Cahul și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Cahul din 17 martie 2015.

La 05 februarie 2016, Biroul vamal Cahul a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, precum și nu au fost apreciate corespunzător toate circumstanțele pricinii.

Susține că, instanțele de judecată urmau să țină cont de faptul că în calitate de subiect al încălcării, poate apărea doar declarantul vamal sau persoana juridică, persoana fizică ce desfășoară activitatea de întreprinzător care transportă nemijlocit mărfurile în cadrul regimului vamal de tranzit, iar companiile de brokeri nu pot influența asupra termenului și modului de tranzitare a mărfurilor transportate de ÎS „Calea Ferată a Moldovei”, care se stabilesc în exclusivitate de către aceasta.

La fel, consideră neîntemeiat argumentul instanței de apel vis-a-vis de nevinovăția intimatului în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 231 pct. 23 Cod vamal, deoarece obligația de transportare și respectiv de prezentare a mărfii la postul vamal de destinație, îi revine persoanei juridice care transportă nemijlocit marfa, adică ÎS „Calea Ferată a Moldovei”.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia că, recursul declarat de către Biroul vamal Cahul, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Biroul vamal Cahul, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Biroul vamal Cahul, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Biroul vamal Cahul, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî